

PRESBITER

A MAGYAR REFORMÁTUS PRESBITERI SZÖVETSÉG LAPJA

IV. évfolyam 2. szám

BUDAPEST

1995. március-április

ÁLDOTT
HÚSVÉTI
ÜNNEPEKET
KIVÁNUNK
OLVASÓINKNAK!

Dr. Bodnár Ákos

A PRESBITERI TISZT: ISTENI KÜLDETÉS VAGY EMBERI MEGBÍZATÁS?

Mielőtt a feltett kérdésre megpróbálnánk választ adni, véleményem szerint szükséges néhány szót ejteni a jelen történelmi helyzetről. Ennek ismeretében, ennek alapján érthetjük meg ugyanis igazán: miért fontos ennek a kérdésnek hiteles megválaszolása a jelen és a jövő reánk váró feladatainak megoldásában.

Országunk, népünk – több más kelet-európai országgal együtt – néhány évvel ezelőtt nagy változások korába lépett. Akkor és azóta lehetőség nyílt arra, hogy a keresztyénséget, a keresztyénségről alkotott képet kívánatosá tegye az új utakat kereső emberek előtt. Ez sajnos máig sem sikerült, sőt egyre inkább olyan jelek láthatók ezekben az országokban, amelyek arra utalnak: nem számolnak és nem is kívánnak számolni Isten kijelentésének történelemformáló erejével. Nem hisznek, nem bíznak abban, hogy korunk sok égető kérdésére az Isten akaratainak megismerése és az erre alapozott élet kaphat valóságos és adhat megoldást jelentő választ. Gyenge vigasz, hogy a fejlettebb gazdasággal rendelkező, sokkal

kevesebb társadalmi gonddal és problémával küszködő nyugat-európai országokban sem jobb a helyzet, bár ott a keresztyénségtől való eltávolodásnak más jelei észlelhetők.

*Mi lehet a keresztyénség
hitelesítésének oka?*

Véleményem szerint az, hogy a XX. század végére bizonyosságtételünk szóban, de főként tettekben elerőtlenedett. Vannak ugyan szép számmal a „vallás”-sal szimpatizáló, attól valami jobbat váró emberek: de kevés a keresztyénséget, a keresztyén életvitelt – környezete számára értékelhető, felfogható pluszként – megjelenítő, kiábrázoló ember. Kevés azoknak a száma, akiknek „tiszte a christianusság”, a keresztyénség. Ez a „tiszt” az, amelyben a fő különbség mutatkozik az Istentől kapott küldetését fel nem ismerő, vagy figyelmen kívül hagyó és az ezt élete vezérfonalának tekintő, eszerint élő ember között; és amely markánsabb, mint a presbiter és nem presbiter közötti különbség.

A „tiszt” lényege tehát az Istentől kapott küldetés felismerésében, elfogadásában és az e szerint való életben van.

Ami a „tiszt”-et, mint emberi megbízatást illeti, itt az a lényeges: az egyéni felismerés alapján Istentől kapott küldetését vállaló ember, miután megtalálta útját a hasonlóan gondolkozók és élők közösségéhez, lehetőséget kap arra, hogy gyülekezeti felismerés alapján a közösség érdekeit átlagosnál magasabb szinten, szélesebb hatósugárral szolgálhassa.

Hasonlíthatnám az eddig elmondottakat a kirakós („puzzle”) játékhoz. Ahhoz, hogy az ebből kirakható teljes képet megjeleníthessük, először ki kell borítani az asztalra a játék apró, egyen-egyenként különböző lapocskáit, és a hátoldalukra fordultakat színükre kell fordítanunk. Ezután meg kell nézzük, meg kell ismerjük a kirakandó képet. Végül jellegzetes lapocskákat keresve, ezek segítségével el kell rendeznünk az egyszerűbbeket, egyszínűeket. A teljes kép-

(Folytatás az 1. oldalról)

hez ugyanis szükség van minden darabra.

Talán nem is kellene magyarázni: milyen üzenetet hordoznak az elmondottak a kérdésünkre adandó válasz keresése során. Mégis soroljunk fel ezekből néhányat:

- ahhoz, hogy játszhasunk, azokat a lapocskákat is össze kell gyűjtenünk, amelyek „nincsenek az asztalon”;
- ahhoz, hogy a helyükre kerülhessenek, némelyeket a „képes oldalára” kell fordítanunk;
- nem kell meglepődnünk azon és nem kell félnünk attól, hogy a kép elemeinek képes oldala más-más, ráadásul még különböző alakúak és nagyságúak is;
- ahhoz, hogy sikeres legyen a játék, ismernünk kell a teljes képet és keresnünk kell az arra jellemző és képileg tartalmazó elemeket, hogy ezek köré rendeződhessen a többi. Hibás dolog lenne a teljes kép ismerete nélkül, vagy a jellegtelen, szintelen lapocskák köré való rendezéssel a teljesség elérésére törekednünk;
- a siker érdekében le kell mondanunk arról, hogy a jellegzetesekből egy-két darabot megtalálva és ezekből kisebb csoportokat képezve, a teljes kép kiábrázolására törekedjünk. Ehhez minden egyes darabra szükség van, hiszen az egyes elemek csak a közösség egészében juthatnak el erre a szintre. Ha csak egy-két – sokszor jellegtelen – lapocskát hiányzik, a teljes kép nem lesz tökéletes.

Mi tehát a feltett kérdésünkre adandó válasz és az ebből következő tennivaló?

Össze kell gyűjtenünk

minden, Isten képére és hasonlatosságára teremtett embert. Az

Isten akaratának hátat fordítókat meg kell fordítanunk, megtérésre kell segítenünk.

A kialakítandó közösségekben nem a különbözőségekkel kell foglalkoznunk, hanem a közösség, a gyülekezet küldetésének megismerésére kell törekedjünk Isten kijelentése, Jézus Krisztus példája és a Szentlélek segítségével.

Ezután meg kell kezdenünk a közösség „rendezését” a küldetésüket már felismert és példamutatóan, tisztuk szerint élők megbízása és szolgálatba állítása segítségével.

Le kell számolnunk azzal a tévhitel, hogy egyenként, vagy kisebb aktív(?) csoportokban is elérhető a keresztyénség egyedül Krisztusban teljes közössége, egysege, „egy-háza”.

Igy válhat majd felismerhetővé az egyén és közösség küldetése, így alakulhat majd ki a keresztyénség Istennek tetsző és a kívülállók számára is kívánatosnak mutató összképe családban, gyülekezetben, egyházban, népben egyaránt.

Isten segítsen meg minket ennek a munkának folyamatos és eredményes végzésében!

Ingyen

*Ingyen
a világ mit sem ad.
Minden,
amivel ISTEN áld,
ingyen.*

A Golgotáról

belütni az egész világot.

Fülöp Lajos

Nagypéntek

*Szomorú, véres, mégis csodás e nap,
Mikor a templom kárpítja szétszakad.
A bánattól a Föld szíve megremeget,
Kidobja magából a holt lelkeket.*

*A Nap fényét veszítve elsötétedett,
Mikor a Szent a kereszten vérezett.
Szenvedése árán a sátán legyőzött,
Nincsen már hatalma életünk felett.*

*Szomorú, véres, mégis dicső e nap,
Mert az Isten szíve értünk megszakadt.
Elmúlásból mindig új élet fakad,
Nézz fel a keresztre, úgy leszel szabad!*

*Meg kellett lenni e véres napnak,
A bűnös kegyelmet vér árán kaphat.
Kereszten törölve adósságunk,
Mint megváltott fiak, Atyánkhoz
jöhetünk.*

Pál Lászlóné

Kalászkok

Isten nem tud bennünket jobban és nem tud bennünket kevésbé szeretni, mint amennyire szeret. Isten szeretete tökéletes.

Ha a szeretet nem vállalkozik valami nagyra, nem is szeretet.

Az Úr Jézus halála nyitotta fel Isten szeretete zsilipjeit, hogy a szeretet teljes árja rázúduljon minden bűnösre.

Minden embernek, aki Krisztust nem ismeri, vagy csalódott szíve van, vagy olyan szíve, amely olyan dolgok után vágyik, amelyekben egész biztosan csalódnia fog.

NAGYPÉNTEKI IMA

Urunk, Istenünk!

Ezen a napon arra gondolunk, hogyan is vited végbe a Te jó, hatalmas akaratodat a világgal és mindnyájunkkal, miközben a mi Urunk Jézus Krisztust, drága Fiadat hagyta fogságba esni azért, hogy az által mi szabadok legyünk, engedted, hogy bűnösnek nyilvánítsák, hogy bűn nélküliek legyünk, engedted szenvedni, hogy örömről legyen, halálra adtad, hogy örökké élhessünk.

Magunktól csak elveszhetnénk, ilyen megmentést nem érdemeltünk meg, senki sem közülünk. De Te irgalmad felfoghatatlan nagyságában a bűneinkkel és nyomorúságainkkal közösséget vállaltál, hogy ily hatalmasan cselekedjél velünk. Hogyan köszönhetnénk ezt meg Neked másképpen, mint azzal, hogy ezt a hatalmas dolgot megértjük, megragadjuk és érvényesíteni hagyjuk?

Hogy is történhetne ez másként, mint hogy eközben ugyanez az Üdvözítő, aki értünk szenvedett, megfeszítettet, meghalt és eltemetett, de fel is támadott, most maga jön közénk, maga szól szívünkhöz és lelkiismeretünkhöz, szereteted előtt feltár minket, arra vezet, hogy egészen szeretetedben bizakodjunk, abból és csak abból éljünk.

Arra kérünk Téged, hogy ez Szentleked hatalmában történjen; kérjük ezt teljes alázatossággal, de teljes bizalommal is. Ámen.

HÚSVÉTI IMA

Urunk, Istenünk!

Itt vagyunk, hogy Előtted és egymással húsvétot ünnepeljünk: az a napot, amelyen drága Fiadat, a mi Urunk Jézus Krisztust úgy jelentted ki, mint azt az élő Megváltót, aki minden bűnünket és azokkal egész emberi nyomorúságunkat és a halált azért vette magára, hogy helyettünk bűnhődjék, szenvedjen s egyszer s mindenkorra legyőzze és elvegye azokat.

Nagyon jól tudjuk, hogyan is áll a dolgunk és Te még sokkal jobban tudod. De ide jövünk és köszönetet mondunk Neked a szabadságért, amely azért van hogy ne magunkra, hanem csak Rád nézzünk, aki ezt tetted a világért és értünk.

Hadd szóljunk és hallgassunk most őszintén, hogy a Te igaz Igéd legyen az, ami minket ebben az órában irányít, mozgat és betölt – hogy vigasztaljon, bátorítson és intsen mindnyájunkat, – hogy a mi szegényes dicséretmondásunk Neked is tessék!

Hadd menjen ez végbe közöttünk, de egyébként mindenfelé a városban és vidéken is, közel és távol, ahol csak azért gyülekeznek össze az emberek, hogy a feltámadás és az élet ígéretét vegyék és megragadják. Tekints kegyelmesen népedre! Ámen.

Barth Károly

A HÚSVÉTI HIT BIBLIAI ÖSSZEFÜGGÉSEI

Alig három nap telt el Jézus halálától a feltámadásig. Olyan ez a három nap, mint egy válaszfal; azon innen az élettörténet, azon túl pedig a feltámadástörténet. De bármily határozottan megvont is ez a válaszfal, mégsem szabad a két korszakot absztrakt módon elkülönítenünk egymástól. Ha nagyon különbözik is a kettő, mégis összefügg és folyamatos egységet alkot: egyik magyarázza a másikat: az élettörténet a feltámadástörténetet és viszont. (Vö. Barth: Credo 85. k.) Hogyan?

a) Az első korszak a születéstől a halálig tart; ez a testetöltött Ige elrejtésének korszaka. A szenvedő szolga alakjába burkolózott Isten önkijelentése. Ebben az alacsony sorban istensége csak hihető, de nem látható.

Ezért olyan bizonytalan a názáreti Jézussal szemben a nép, sőt a tanítványok magatartása is. Folyton ingadoznak a megértés és az értetlenség, az engedelmesség és az engedelmesség végletei közt. Jézus gyakran foddli is őket kishitűségükért. Végül is a borzalmas események látán, az értetlenségénél és engedelmességénél kötnek ki.

A keresztyén hit mindenkor ennek a Jézusban elrejtett kijelentésnek a hite. Ezért támadható és tagadható. Mégsem feltevés és önáltatás csupán. Szilárd, objektív alapja van: a hit a kijelentésből él, abból, hogy a Jézusban elrejtett Isten meg is mutatja magát. A kijelentés ugyan is nemcsak az Atyának a Fiú által való kijelentése, hanem a Fiúnak az Atya által való kijelentése is.

A Fiú kilétének megmutatása a hit objektív alapja. Ez az alapvetés történeti húsvétkor. Az egész keresztyén igehirdetés mindenkor a húsvét fényében áll. Ezzel át is léptünk a második korszakra: a feltámadástörténetbe.

b) A második korszak mindössze negyven napra terjed. A történész csóválhatja a fejét az erre vonatkozó tudósítások viszonylagos rendezetlensége láttán. De nem vették észre ezt már, maguk a Biblia írói is? Csodálhatjuk, ha a rendkívüli jelenségek hatása alatt támoynognak, dadognak, sőt ellentmondásba is keverednek? De, ha minden ellentmondást leszámítunk, Krisztus feltámadása akkor is megtörtént tény.

Utaltunk már arra, hogy a húsvéti csoda a mi testi feltámadásunknak is záloga. A feltámadás azonban elsősorban a megalázott, meggyalázott Krisztus felmagasztalása: az elítélt és elvetett Krisztus felemelése. Ezzel Isten igent mond Jézus elégtételére. Amikor ezt az elégtételt elfogadja, nemet mond a Krisztuson diadalmaskodó Júdásokra, a feszítsd meg-et kiáltókra, Jézus mindenkor ellenségeire. – A húsvéti üdvözenet ez: Győzött Jézus, akit legyőztek és halálra adtak. Az, akit népe kiteszített magából, és akit tanítványai azóta is sokszor elhagytak: páratlan közösségben van az Atyával, ime ő az Isten Fia. Áldozata elfogadott engesztelés.

Nagypéntek és húsvét tehát egymást magyarázza: nagypéntek isteni ítélet, a húsvét pedig isteni felemelés. De mert a keresztyén élet a meghalt és feltámadott Úr Krisztus életébe fonódik, e kettős esemény új korszaknyitás az emberiség életében, olyan korszaknyitás, amely jelentőségében csak a teremtéshez mérhető.

Dr. Török István

ÉS KEZEIT ÁTSZEGEZTÉK...

„Mi vagyunk az agyag, te a mi formálónk,
kezed alkotása vagyunk mindannyian” (Ézs 64,7)

„Mert... gonoszok csoportja kerített be, ályukasztották
kezemet, lábamat” (Zsolt 22,17)

„Az Atya szereti a Fiút, és kezébe adott mindent” (Ján 3,35)

„És miután ezt mondta, megmutatta nekik a kezét és az oldalát.
A tanítványok megörültek, hogy látják az Urat” (Ján 20,20)

Átszegeztek kezedet, Uram. Az a vasszegre rendíthetetlennek tűnik, s mintha elfogadnád: kezed csukódva ráhajol. De nem csak arra a vasszegre, hanem acélkemény bűneinkre is. Átsejlik ujjaid hajlatán, hogy még a szögöt verő kezét is megsimogatnád. De a szög, a bűn hozzáférhetetlenné tette azt a másik kezét. Gyűlölet és szeretet nem lehet sűrítettebben jelenvaló e világon, mint éppen abban a szögben és ebben a kézben. Két világ egy elgyengülő markolásban: tenyeredben összefogva a gyűlölet és a szeretet világa. Tűz és víz, szentség és démoni bűn, ég és pokol mégis megtér a Te fogásodban. Mert így akarta az Atya beleszóni művedet az emberi történelembe. Az átszegezett kéz fogásából a kökemény világ azóta sem menekülhet. Átszegezve is nyitott maradt kezed: az Atya felé, a világ felé, a szögverők felé. Ezzel a bélyeggel békélt meg kezed, ezzel a mozdulattal búcsúztál, ezzel pihentél bele a halálba. Szé lett a mi életünk: mindvégig, amikor majd újra visszatérsz, hogy felmutasd a világnak engedelmisséged és szereteted jegyeként a szögek helyét. Addig pedig ez a láthatatlan, de szólítható és felidézhető kéz hordoz minket, megsebzett teremtményeidet és megsebzett világot. Aldott légy érte, átszegezett, sebhelyes nagypenteki-húsvéti KÉZ!

Békefi Lajos

Ahogy Erdélyből látják

LEGYENEK MUNKA-

Sok gyülekezetben a presbiterek választásában nagyon emberi szempontok érvényesültek a múltban, sőt némely helyen ma is. Magam is hallottam ilyen kijelentést: X nem lehet presbiter, mivel földhözragadt szegény. Ha kárt okoz az egyházközségben, nem lesz miből megtérítenie... Mivel minden egyházközségben nagy gondot okoz az épületek karbantartása, sok gyülekezetben eleve úgy állítják össze a presbiteri tisztségre jelöltek névsorát, hogy mindenre legyen alkalmas szakember. Legyen ugyebár egy-két kőműves, ács, de víz- és villanszerelő is. Amikor valami meghibásodik, van kinek szólni, telefonálni. Egyházi vezető, tehát neki kötelessége a javí-

tást elvégezni, és természetesen díjmentesen. Elvégre azért presbiter, hogy valami hasznát lássuk... Lehet, hogy beválik a gyakorlati szempont, – mégsem ez a döntő a munkatársak megválasztásánál. Hanem főként a lelki-hitbeli alkalmasság. Hogyan is fogalmazott Pál apostol, szinte húsz évszázaddal ezelőtt? Munkatársának. Titusnak írja: „...rendelj városoként presbitereket, amiképpen néked meghagytam. Ha van feddhetetlen, egyfelesé-
gű férfiú, akinek hívő, nem kicsapongással vádolt, avagy engedetlen gyermekei vannak...” A továbbiakban pedig azt mondja a gyülekezeti elöljárói felől: „...feddhetetlen legyen, mint Isten sáfára;

nem akaratos, nem haragos, nem részeges, nem verekedő, nem rút nyereszkező, hanem vendégszerető, jónak kedvelője, mérsékletes, igaz, tiszta, magatúrtető, aki a tudomány szerint való igaz beszédhez tartja magát, hogy inthessen az egészséges tudománnyal és meggyőzhessen az ellenkezőket”. (Titus 1,5-9). Bizony, igen nagy felelősség e mérték alá állva és másokat is ez alá állítva presbitereket jelölni és szolgálatba állítani!

Második jelentős kérdésünk: milyen szolgálatok betöltését várjuk el presbitereinktől? Vagyis: hogyan lesznek a presbiterek a lelkipásztorok hűséges, megbízható munkatársai? – Közismert a szólásmondás;

Hiszem testünknek feltámadását

Kézikönyvtáramban őrzök egy sárgult könyvet, amely 1815-ben látott napvilágot Debrecenben: „AZ INDIAI BÓLT, VAGY MIKÉNT LEHET AZ EMBER BÓLDOG E' TÁRSASÁGOS ÉLETBENN...” Nos, nem idézem tovább az előszónyi terjedelmű hosszadalmas címet, csupán annyit emelek ki belőle, hogy a szerző „valami RÉGI BRAKHMÁN”, aki nem kevesebbet állít, mint „hogy a Nagy Láma halhatatlan, és mikor úgy tetszik hogy meghal a LÉLEKÁLTALKÖLTŐZÉSE által életet ad”.

Íme, őseink már jó 180 évvel ezelőtt találkozhattak a napjainkban annyira divatosá vált lélek-vándorlás tanával. Ámde számukra ez nem jelentett többet, mint holmi „csudabogár” elméletet, ami fölött egykettőre napirendre tértek. Nem így van ez a mi időnkben. Mostanság az embereknek egyre inkább „viszket a fülük, és az igazságtól elfordítják fülüket, de a mesékhez odafordulnak” (2Tim 4,3-4). Nagy keletjük van az aluljárókban árusított zugsajtótermékeknek. A szellemi fekete piac tetszetős portékáit nem egy esetben még az egyházi tanulmányi konferenciák, vagy szeretetvendégségek „műsoranyagába” is sikerül becsempészni. Az áltudományos fejtegetések eredményeképpen aztán a modern ember egyik végletől a másikba lódul: a hitetlen hiszékennyé válik.

Mi, az egészséges tudomány megőrzésére kaptunk megbízást. A hitnek szép harcában fegyverünk Istenünk Igéje. Ezt sze-

gezzük szembe a sötétség világbrótnak fortélyával. – Jövel, Szentlélek Úristen: erőnek, szeretetnek, józanságnak Lelke!

A Bhagavad-gítá (a Magasztos szózata) szanszkrit filozófiai költemény, a hindu vallás legfontosabb szent könyve. Jelentősége Indiában akkora, mint az Újszövetség Európában (Világirodalmi Lexikon). Jó tudni, hogy ez a mű nem filozófiai szakmunka, hanem költemény. Azok az üzletelők, akik ma „aprópénzre” váltják bölcselmeit, úgy tesznek, mint azok a tévészek, akik dokumentum értékű riportként adják el a játékfilmeket.

A mi Szentírásunk se tudományos, hanem művészi alkotás, a műfajok és műformák sokféleségével. – Csakhogy alapvetően téved, aki egyvalójú, egyenértékű kijelentésnek veszi a hinduizmus Gítáját és a keresztyénség Bibliáját. – Nézzük csak, milyen eredményre jutunk a szembesítés során!

A „lélek-vándorlás” = „újra-születés” – reinkarnáció (metempsichozis) a testetöltések hosszú sorozata. Sokak képzeletét izgatja, jó lenne tudni, hogy mondjuk ezer évvel ezelőtt az illető varangyos béka, vagy néger törzsfőnök volt-e? Hipnotikus álomban végig sorolhat (állítják e tan hívei) a „médiüm” azokon a létformákon, amelyek mintegy szálláshelyet adtak a léleknek. Kellenek hát a jócselekedetek, hogy a jámbor „hívó” önmegváltással elérje a Legfőbb Üdvöt – a „Nirvánát”, a megsemmisülést.

A keresztyén „újja-születés” (palingenezia) már ebben az életben (amely egyszeri, tehát „kiváltképpen való” ajándéka a Teremtőnek) – onnan felülről való megújodása a hívőnek. Ezt Istenünk kegyelme eszközi Igéje és Szentleke által, Krisztusunk érdeméért. A Gítá kegyese megszerez „valamit”; a bibliai hívő ezzel ellentétben ajándéku kap „VALAKIT”: az élet jótéteményein túl magát az „AJÁNDEKOZÓT”! A „nirvána” = kialvás; az újszövetségi „szótéria” (a megtartás, üdvösség) = napkelte: NAPTÁMADAT a magasságból (Lk 1,78). Röviden: a Gítá „Örök Békéje” nem más, mint a „semmi” teljességre jutása; a Biblia „üdvössége” ezzel szemben a „minden” tökéletes diadala. Summa summárum: „... mi szövetsége van igazságnak és hamisságnak? Vagy mi közössége a világosságnak a sötétséggel?” (2Kor 6,14). Legyen e kérdés egyúttal a válaszuk is!

Jézus Krisztus tanítványainak értékrendjében mértékegység: az emberség. Mi levágjuk a „szent teheneket”, ha ez az ára a nyomor enyhítésének. Ami pedig az örök üdvösséget és a halál utáni életet illeti: – a „királyi menyegzőre” készülünk, amelyet a Feltámadással együtt élünk meg, mint meghívottak! Hisszük testünknek feltámadását!

Hegyi-Büsti István

TÁRSAINK: A PRESBITEREK (II.)

miszerint sok gyülekezetben az egyház szekerét egyedül a lelképásztor húzza, a presbiterek segítségével nélkül. Még jó, ha nem jelentenek plusz terhet, vagyis nem ülnek föl maguk is a szekérre, hogy az egyedül húzó lelkésznek még nehezebb legyen!

Egyházunk Statútuma a presbiterek kötelességeit a következőkben körvonalazza:

- a) a presbitérium gyűlésein, tanácskozásain részt venni;
- b) a presbitérium által alkotott bizottságokban közreműködni s külön megbízások esetén küldetésükben eljárni;
- c) az egyházközség tagjait az egyház iránti kötelességeik teljesítésére buzdítani, az Isten törvényeinek megtartására

szeretettel figyelmeztetni; inteni azokat, akik rendetlenül járnak, (...)

d) a lelkészt egyházvédő és építő munkájában minden irányban támogatni;

e) az egyházközségnek a felügyeletükre bízott tagjait rendszeresen látogatni, különösen az elhagyottakat és betegeket felkeresni és a lelki gondozás és misszió munkájában a lelkésznek segítségére lenni. Látogatásaikról a lelkésznek jelentést tesznek;

f) úgy magán, mint családi életükben az egyház iránt törhetetlen ragaszkodásukkal, tisztos magaviseletükkel, Isten házában buzgó gyakorlásával, a sákramentumokkal való éléssel az egyháztagnak előtt példaként világotlani. (Statutum I. f. r. 42. §.)

Ezen kötelességek teljesítésére minden presbiter, megválasztása után, a törvényben előírt módon esküt is tesz.

Azt kérdezem: melyik az a gyülekezet, amelyben testvéri szeretettel és felelősséggel figyelemmel kísérik, ellenőrzik a felsorolt kötelességek végzését? A mi Statutumunk csak arra szorítkozik, hogy az olyan presbitert, aki a presbitériumnak három egymást követő gyűlésén nem jelenik meg és elmaradását a presbitérium felhívásának kézbesítésétől számított 15 nap alatt sem igazolja, valamint a számára kiosztott munkát teljesíteni vonakodik, presbiteri tiszttségéről lemondottnak kell tekinteni és helyét be kell tölteni. (I. f. e. 43 §.) **Dr. Bustya Dezső**

Húsvéti tünődés

Örök élet – és/vagy feltámadás?!

„Én vagyok a feltámadás és az élet: aki hisz énbennem, ha meghal is él; és mindenki, aki él és hisz énbennem, soha meg nem hal” (Ján 11,25-26).

Mind gyakrabban felhangzik Egyházunkban egy új (új?) ... az adventisták régen ezt tanítják... tanítás: a halhatatlan emberi lélek fogalmát a görög-római kultúrából vette át a kereszténység, a Bibliában nincs róla szó, hanem csak a feltámadásról.

Valóban, az Ószövetség népe még nem részesült abban az Örömhírben, amit Jézus Krisztus hozott a benne hívőknek! De (ha nem tévedek), mi az Újszövetség népe vagyunk... épp ezért olvashattuk – Igeol-

vasó Kalauzunk rendje szerint az idén – János evangéliumát, s abban a fenti idézetet is. A témánkról szóló sok-sok (újszövetségi) Ige egyike ez, amelyben minden benne van!

Tessék mondani, ha nincs halhatatlan lelke az emberek, akkor milyen módon léteznek testi halála és feltámadása között? És Lázár hogyan támadt fel (az ő történetéből való ez a textus), ha lelkestől meghalt, amikor még nyilvánvalóan nem az utolsó napi

újáteremtés következett be?! És miért ígéri Jézus, hogy helyet készít őt követő híveinek „Atyja házában” (Ján 14,2), amikor a feltámadás után új ég és új föld lesz?

Mai szólással: erről ennyit... Szószaporítás helyett bizonyoságtételemmel fejezem be: bízom benne, hogy ha én is elköltözöm e Földről, mindjárt én is „Krisztussal leszek”, s így lesz „a meghalás nyereség” (Fil 1,23-21).

Kövespataki László

ÉRDEKESSÉGEK A BIBLIÁRÓL

A Biblia legrégebb tárgyi bizonyítéka két ezüst amulett, amely Kr. e. 587-ben készült és 1979-ben Jeruzsálemben a Skot templom alatt találták meg.

◆ ◆ ◆

Egyiptomban 1945-ben több papirusztekercset találtak. Eredetijét feltehetően Kr. u. 120–150 között írták, s a tekercseket 350 körül rejtették el. Evangéliumokat, apostoli iratokat tartalmaztak, valamint Jakab, János, Péter és Pál leveleit rendszereztek.

◆ ◆ ◆

Palesztinában 1947-ben a Holt-tenger északnyugati partja közelében egy barlangban – cserépkorszakban, légmentesen lezárva – egy bebum fiú fedezte fel a 20. század legnagyobb archeológiai leletét, a legrégebb, héberül írt holt-tengeri, más néven Qumran-tekercseket. A tekercsek az Ószövetség részeit tartalmazzák, amelyeket csaknem kétezer évvel ezelőtt írtak. 1955-ig még tízenegy barlangban további kéziratokat találtak. Ma már ismert, hogy a környéken cca. 6-800 tekercset rejtettek el.

◆ ◆ ◆

Az Ótestamentum első görög fordítása, az ún. Septuaginta a Kr. e. 3. században Egyiptomban készült, ez az Egyiptomban élő, görögül beszélő zsidók első Bibliája.

◆ ◆ ◆

A legrégebb ismert Biblia a Codex Vaticanus (Vatikáni Kódex), amelyet Kr. u. 350-ben görög nyelven írtak, s ma Rómában a Vatikáni Múzeumban található.

◆ ◆ ◆

A Biblia latin fordítása a Kr. u. 4. század végéről származik, Vulgata néven ismeretes, s az apokrif iratokat is magában foglalja. Nyomatásban először a Gutenberg Biblia jelent meg 1452 és 1455 között a németországi

Mainzban. Az Ószövetséget tartalmazta a Genesistől a Zsoltárok könyvéig.

◆ ◆ ◆

Az első nyomdatechnikával készült és pontos dátumozással ellátott kiadvány a Zsoltárok könyve, amelyet 1457. augusztus 4-én adott ki a Gutenberg nyomda új tulajdonosa.

◆ ◆ ◆

A világon a legrágábbban gazdára talált nyomtatott könyv egy 1455-ben készült Gutenberg Biblia – 1987-ben New Yorkban 5,39 millió \$-ért kelt el.

◆ ◆ ◆

A Bibliát különleges ímorságú sárgás színű, ún. bibliapapírra nyomtatják. A papír vékonysága ellenére a sárgás szín lefedi a betűk túlfalú átterszését.

◆ ◆ ◆

A Biblia könyveinek fejezetekre bontása és a versek számozása a 17. századtól kezdődően mindenütt elterjedt.

◆ ◆ ◆

A Biblia leghosszabb könyve a Zsoltárok, amely 150 részből áll, ezt követi terjedelemben Ézsaiás próféta könyve, amely 66 részt foglal magába.

◆ ◆ ◆

A leghosszabb zsoltár a 119. – 176 verssel, a legrövidebb a 117. – mindössze két versnyi.

◆ ◆ ◆

A Biblia legrövidebb könyve János második levele, összesen 13 vers.

◆ ◆ ◆

A teljes Biblia – az apokrif iratokkal együtt – cca. 5 millió betűből áll, kb. 770 000 szót tartalmaz és 1500 oldal terjedelmű.

A Biblia a világon a legnagyobb példányszámú kiadott könyv, eddig cca. 4 milliárd példányban jelent meg.

◆ ◆ ◆

A Bibliatársulatok kiadásában 1994-ben 600 millió teljes Biblia, Újszövetség és evangélium jelent meg.

◆ ◆ ◆

A Biblia részben vagy teljes egészében a Föld lakóinak 3000-nél is többre becsült nyelve és nyelvjárása közül ma már 2092 nyelvre van lefordítva. (Bibliatárs. Világszöv. 1994. évi jelentése alapján).

◆ ◆ ◆

1994-ben négy újabb nyelven jelent meg a teljes Biblia, 26 nyelven először vált olvashatóvá az Újszövetség.

◆ ◆ ◆

A teljes Biblia eddig 341 nyelven, az Ótestamentum 822 nyelven, bibliai részek 929 nyelven jelentek meg. (Lenin művei 222 nyelvre és Jules Verne 220 nyelvre lefordított írásai követik.)

◆ ◆ ◆

600 fordítócsoporthoz – cca. 3000 fő – a Bibliatársulatok Világszövetsége megbízásából ma is bibliafordításon dolgozik (nemcsak teológusok, hanem tanárok, nyelvészek, vagy egyszerűen az adott nyelvet jól ismerő férfiak és nők). Ehhez társulnak a Wycliff Bibliafordító Társulat fordítói, akik kisebb népcsoportok által beszélt nyelvre fordítják a Bibliát. A Wycliff-ek specialitása a beszélt nyelv elsőkénti írásba foglalása, majd ezt követi a tényleges fordítás.

◆ ◆ ◆

Számos (beszélt) nyelvet a Biblia fordítása és megjelenítése céljából foglaltak írásba.

Münster, 1995. február 26. (Összeállította: W. S.)

Gyülekezeti kasszótár

BIBLIA

Ha valaki megkérdezné: Melyik könyvet vinné magával egy lakatlan szigetre, vajon hányan választanák a Bibliát? A Biblia a legjobb útravaló, elegendő olvasmányt és gondolkodási alapot nyújt egy életre.

A Biblia kifejezés az azonos görög szó alapján vált elterjedté, jelentése: könyvek. Más szavakkal: könyvek gyűjteménye egy kötetben.

- A Biblia sokoldalú, különös, változatos, különleges könyv:
- *bestseller*, világszerte a legjobban eladható kiadvány;
 - *könyvek könyve*, mivel hatvanhat önálló könyvből áll, és „a könyvek könyve”, mert eddig a legnagyobb példányszámban a Biblia jelent meg;
 - *az emberiség egyetemes kultúrájának része*;
 - *a felfedezések könyve*, általa ismerjük meg Isten célját a világgal és az emberiséggel, s felfedezzük a világban a magunk helyét;
 - *megbízható*, Istenről, s emberről mindenkor érvényes gondolatokat közöl;
 - *nyomra vezető*, segítségével Isten nyomára bukkunkhatunk, létére, és saját létünk mértékére, megtapasztalhatjuk lényét, hűségét, segítségét, amint azt is a Biblián keresztül adja tudnunkra, hogy teremtményei fontosak számára;
 - *kapcsolatteremtő*, Isten velünk a Biblián keresztül vált szót;
 - *jövőbe mutató*, földünk jövője és saját kilátásaink is kiolvashatók belőle.

A Biblia két részből áll: az Ószövetségből és az Újszövetségből. A héber és részben arám nyelven keletkezett ószövetségi iratok többségükben Isten megnyilatkozásait, a görög nyelvű újszövetségié az Evangé-

liumokat – Jézus tanításait és cselekedeteit –, valamint a Krisztus utáni századokban keletkezett írásokat tartalmazzák. A teljes Szentírás, vagy részei a folyamatos bibliafordításoknak köszönhetően egyre több nyelven olvashatók és egyre többféle fordításban hozzáférhetőek.

Ahogy Jézus életének és tanításának nyoma maradt az íráskor alapján a harmadik évezred küszöbére is az emberiségnek, olvasása éppen úgy nyomot hagy olvasói életében. Jézus tanítása, cselekedetei követésre méltóak, s Krisztus követése a Biblia révén válik vonzó életűvé.

A hányatott sorsú ember szeretne valahol elfogadottá válni, szeretetet kapni és vigasztalásra lenni. A Biblia segítségével mindezt elérheti.

Könyvjelzőként nemcsak egy lakatlan szigeten, de a mindennapi használat során is beleillik Gárdonyi Géza Írás a Bibliába c. verse, amelyből idézünk:

*Ez a könyv a könyvek könyve,
Szegény ember drágagyöngye.
Egy harmat lankaditának,
Világosság földi vaknak,
Bölcsességnek arany útja:
Boldog, aki rátalál!
Szomjas lélek forrás-kútja,
Hol pohárral Krisztus áll.*

*Minden jókál, minden romlik,
Már mányvár is összeomlik,
Bíborleplek ronggyá mullnak,
Dicsőségek füstbe szállnak,
Csak ez a könyv nem tér porba,
Mintha volna élő lelke!
Ez a könyv a Mózes bokrú,
Isten szöve dobog benne.*

Winter Silvia

A BIBLIA 66 KÖNYVE

ÓSZÖVETSÉG

*Ószövetség története:
Bibliai könyvek rendje.
Őt könyvével első helyen
ott áll Mózes fenn a hegyen.*

*Jósué és Bírák mellől
Ruhtól, s kettő Sámuelitől.
Van még itt könyv, nincs még vége,
jön a Királyok két könyve.*

*A költői könyvek köre
indul kétszer Krónikákkal.
Ezsdrás, Nehémiás, Eszter
és Jób jön a tudománnyal.
Zsoltárok követik őket,
amott Példabeszédekkel,
a Prédikátor szavával,
s az Énekek énekével.*

*Folytatódik a könyvirás,
a próféták mind itt vannak:
Ezsaiás, Jeremiás
és siralmat is annak,
Ezékiel és Dániel,
őket követve Hóseás,
majd Jól és Amósz jönnek,
azután Abdiás, Jónás,
Mikéás, Náhúm és többek:
még Habakuk, Zotóniás,
Haggeus és Zakariás,
hátral pedig zárja a sort
az utolsó: Melekiás.*

ÚJSZÖVETSÉG

*Eztán jön az Újszövetség,
melyben Jézus történetét
Máté, Márk, Lukács és János
írta, és az írás számos
részén később Apostolok
Cselekedeteit olvasod.*

*Itt Pál levelei jönnek:
Rómaiak tanítása,
Korinthusi két levélnek
Galata a folytatása,
Efezusi és Filippi
levelek vannak még hátra,
többek között Kolossét
s kettő Thesszalónikai,
kétszer címzett Timóteus,
Filemon előzi Titusz.*

*A megnyilatkozásoknak
ezzel távolról sincs vége,
egyéb levelek is jönnek
az olvasó öröme.
Zsidókhöz írt, Jakab, s Péter,
aki kettőt is ír, végre
ismét János – három ír és
Júdás egyet, egyre nézve,
A prófécákra végül
a Jelenésekkel rátér.*

*A Biblia hatvanhat könyv –
olvassad, mert rád is rádér.*

Schneider Izabella

„Ez a vég – nekem az élet kezdete”

Emlékezés Krisztus mártírjára: DIETRICH BONHOEFFERRE

A világkereszténység ez évben emlékezik meg a mártírhalált szenvedett német protestáns teológus, Dietrich Bonhoeffer halálának 50. évfordulójáról. Az emlékezés gyertyáját mi is meggyújtjuk, s halát adunk Istennek azért a lelkészért, aki megélte a Krisztuskövetést, tettekre váltotta a másokért élés etikáját, s kegyelemből a cellát is szószékké tudta változtatni. Onnan irt levelei a mai napig tartást, hitet, reménységet árasztanak. Mi most az emlékezet fényében visszatekintünk Bonhoeffer utolsó nagyhetére, s keressük annak titkát, hogy miből is merített erőt a fájdalom útján – mindhalálig...

Alkothó, gazdag élet

volt az övé, rövidege ellenére. 1906. február 4-én született Breslauban, nyolcgyermekes családban hatodikként nőtt fel. Édesapja neves ideggyógyász, később egyetemi tanár volt. A meleg, világos, lelkesítő és szellemiségében rendkívül gazdag családi fészek eleve nem élt Bonhoeffer lelkében. Egy életre „befészkelte” magát ez a gyermekkor az ő személyiségébe, elkísérte mindenhol, ottont biztosított neki az otthonosság törhetetlen érzetével még a cellamagányban is. Teológiai tanulmányokat Tübingenben és Berlinben végzett. 1928-ban a barcelonai (Spanyolország) németajkú gyülekezet segédlelkésze, 1930-ban New York-ban tanul, 1933-ban Londonban lelkészkedik. Egy ekkoriban mondott rádióelőadása miatt, melyben a Führert bálványhoz hasonlítja, megtiltják neki a nyilvános tanítást. Így csatlakozik a Hitvalló Egyházhoz, s annak finckenwaldi Lelkészszeemináriumában folytatja munkáját, hamarosan igazgatója is lesz. Közben doktorál, továbbbi tudományos fokozatot is szerez, könyveket ír, prédikál, s kiváltképpen az ifjúság lelki-szellemi nevelésével foglalkozik, s gyakorlati Krisztus-követéssel. 1939-ben az USA-ban előadókörúton vesz részt, marasztalják, félik, de ő csak azt válaszolja: most hazájában, Németországban a helye, ott van küldetése. 1943-ban a Hitler-ellenes összeesküvés gyanújával letartóztatják, 1945. április 9-én, húsvét hétfő hajnalán kivégzik. Amennyire a fennmaradt dokumentumok, s az idén főként Németországban sorra megjelenő kiadványok

azt lehetővé teszik, végigkísérjük őt az utolsó nagyhetén, az ő szenvedés-útján.

Bonhoeffer nagyhete

Nagyhét kedden, 1945. április 3-án késő este 15 társával együtt őt is elszállítják a buchenwaldi haláltáborból. Sorstársai között magasrangú angol és német tisztiek, államtitkárok, tudósok vannak.

Nagyhét szerdáján szinte egész napos zötykölődés a katonai teherautón. Két társát útközben kiemelték az örök. A fogvatkozás megkezdődik...

Nagy-szombatkoron egy útközbeni pihenőhelyen, ami fegyház célját szolgálja,

találkozik olyanokkal, akik hirt hoznak családjá tagjairól (különböző börtönökben, haláltáborokban selymölődik idősebb hátyja, Klaus, két sógora, Hans von Dohnanyi és Rüdiger Schleicher). Kiváltképpen aggódik szülei és menyasszonya miatt (egy nemrég megjelent kötet közreadja ennek a tiszta, Krisztusban megszentelődött szerelmennek a dokumentumait, amit Bonhoeffer a cellából, s Maria von Wedemeyer Berlinből váltottak egymással).

Nagy-pénteken, 1945. április 6-án nagy nyugtalanság támadt a cellatársak között, mintha az egykori templom kárpitjának széthasadására emlékezve reményeik a túlélésre egycsapásra szertefoszlottak volna. A „végzet”, a kikerülhetetlen kijózanítóan tudatosult bennük. Bonhoeffer ezt a halállal szembesítő kemény felismerést azzal próbálta másoknak és magának is elviselhetőbbé tenni, hogy a mindig nála lévő három könyvből olvasott fel: a Bibliából, Goethétől és Plutarchostól. A „Koponyák hegyén”, a rideg cellában, délutáni óráit Bonhoeffer azzal töltötte, hogy az egykori orosz külügyminiszter, Molotov unokaöccsétől, Kókorintól oroszul tanult, s megpróbálta elmagyarázni ennek az érdeklődő ateistának a keresztényen hit lényegét!

Nagy-szombat csendesesen, tavaszi ragyogásban telt el. A Keletről és Nyugatról összehurcolt foglyok között jótékonyan terjedt a bizalom és a nyíltság légréte. Közben tovább dolgozott – szinte észrevétlenül „tapintattal” – a halál olajozott gépezete: ekkor már a rogtónitáló hadbíró előtt voltak Bonhoeffer iratai, s az ítélet is készen volt.

Húsvét vasárnap, 1945. április 8-án reggel arra kérték őt fogolytársai: tartson reggeli áhítatot. Imádságok között két Igéről prédikált. Az egyik Ézsaiás 53,5-ből volt: „És az ő sebeivel gyógyulánk meg”, a másik IPéter 1,3: „Aldott az Isten és a mi Urunk Jézus Krisztusnak Atyja, aki az ő nagy irgalmassága szerint újonnan szült minket élő reménységre Jézus Krisztusnak a halálából való feltámadása által”. Ez volt az utolsó evangéliumi üzenet, amit Bonhoeffer börtönmissziós, lelkipozíciós szolgálataként elmondhatott. Különös volt ez a gyülekezet a cellában: tagjait a háborúban szembenálló nagyhatalmak fiai alkották, angolok, franciák, oroszok, németek, akik különféle egyházakhoz tartoztak vagy éppen hitetlenek voltak. De vajon azok is maradtak? Ebben a helyzetben maradhat ember változás nélkül? Alighogy kimondta Bonhoeffer az áment, a lelkek és a cella esendjét parancsszó törte meg: „Bonhoeffer elítélt, készüljön fel, velünk jön!”. Mielőtt elhagyta a helyiséget, elkoptatott ceruzájával a Plutarchos-kötetbe három helyen is bejegyezte egykori lakcímét (így: Dietrich Bonhoeffer, lelkész, Berlin Charlottenburg, Marienburger Allee 43.). Fogolytársához, az angol Payne Best-hez fordulva arra kérte, hogy hazatérése után csak emnyit mondjon atyai barátjának, Bell chichesteri anglikán püspöknek: „THIS IS THE END – FOR ME THE BEGINNING OF LIFE” (= „EZ A VÉG – NEKEM AZ ÉLET KEZDETE”). S máris indulnia kellett... Ez volt Bonhoeffer húsvéti üzenetének summája. Késő estig fuvarozták őt egy teherautón, mígnem bezárultak mögötte a megsemmisítő tábor kapui, egy kis bajorországi falu mellett. Ez volt az utolsó stáció.

Húsvét hétfőjén, 1945. április 9-én érkezett számára a megfellebbezhetetlen. A tábori orvos Bonhoeffert az előkészítő cellában térdelvé, imádságba mélyedve találja: „Lehet, hogy az ítélet napja holnap eljő, akkor majd munkámat abbahagyom, addig azonban nem...” A cellában két könyvet hagyott hátra: Bibliáját és a Goethe-kötetet. Mellé az akasztófán Wilhelm Canaris ellentengernagy, 200 kilométerrel odébb ugyanígy kivégzett sógora, talán éppen ebben az órában, Hans von Dohnanyi...

Erőt adó nagycsalád

Hite, egész Krisztusra figyelő személyisége valóban onnan felülről kapta az erőt. Ez azonban a családon át áradt először életére.

S a család szerepe mindvégig rendkívül fontos számára, de mindegyik testvére hasonlóképpen szól erről, a családi levelezés dokumentumai szerint. Két levéltörődéket idézünk itt, másoknak is elgondolkodtató példaként, talán okulásképpen is...

Klaus Bonhoeffer, a 6 évvel idősebb testvér a cellából köszönti a szeretőt Pápát, születésnapján (a levél nem sokkal a kivégzés előtt íródott):

„Kedves Szüleim!

Papa születésnapja alkalmából mindkettőtöknek írom ezt a levelet. A jókívánások, melyek még soha nem voltak így izzóak, mint most, együtt illetnek Titeket... Hiszem, hogy a vihar házuk fölül csakhamar elvonul. Vége lesz az üldözésnek, s a túlélők úgy gondolnak majd vissza, mint valami rossz álmra. Azt kívánom gyermekeimnek is, hogy egyszer majd úgy tekinthessenek vissza szép és gazdag életükre, hogy hálát éreznek, máként én most érzem ezt. Hiszen ilyen volt az én életem is, amit Nektek köszönhetek. Ez az a gazdagság, amit csak a nagycsalád nyújthat az embernek, valamint az az iránymutatás, ami soha nem téveszti szem elől azt, Aki a Lényeges. Ezt kaptam Töletek – ez segít át engem ezen az időszakon is... Éjtetek hát boldogan, Kedves Papa és Kedves Mama. Ezekből a húsvéti napokból merítsünk hát új reményt... Ólel Titeket a Ti hálás és boldog fiatalok, Klaus!

Ez az 1945. március 31-én kelt levél nem érzékelhette a végzetet, hiszen a testvérek szinte semmit sem tudtak egymásról.

Ugyanez a családi ragaszkodás fejeződik ki Dietrich Bonhoeffer leveléből, amit mostani megemlékezésünk végén idézünk:

Kedves Mama!
1944. dec. 28.

Rendkívül nagy örömet szerzett nekem annak engedélyezése, hogy születésnapodra írhatok Neked. Az engedélyt éppen most kaptam meg, gyorsan kell írnom. Egyetlen kívánságom van: szeretnék Neked örömet szerezni ezekben a zavaros napokban. Kedves Mama, tudnod kell, hogy naponta sokszor gondolok Rád és a Papára. Megköszönöm Istennek, hogy Ti értem és az egész családot éltetek és élték. Tudom, hogy ezért Ne-

ked soha nem volt saját életed. Ezért van aztán az, hogy amit én élek át, azt valóban Veletek együtt élem át és élem meg. Köszönöm Neked, Kedves Mama, mindazt a szeretetet, ami az elmúlt évben felém áradt, s amit éreztem cellámban is. Ez a szeretet segítette elviselni napjaimat. Biztos vagyok abban, hogy a mögöttünk lévő nehéz esztendő még szorosabbra fűzték közöttünk a szeretet szálait. Kívánom hát Neked és a Papának, na meg mindnyájunknak, hogy az újesztendő hozza el nekem és Nektek a remény halovány sugarát, hogy egyszer majd együttörvendzhetünk egymásnak! Isteni tartson meg Titeket egészségben! Egész szívemből köszöntelek Téged, drága Mama, s így gondolok Rád születésnapodon, hálás fiatalok.

Dietrich”.

Békefi-Röhig Klaudia

Értékrend

Nem múló értékrend kötöz,
ezért káoszban is vigasz,
hogy bár a világ változik,
de JÉZUS KRISZTUS ugyanaz.

* * *

Jaj!

KRISZTUS keresztje nem elég?
Mi az elég helyette, mond hát?!
A keresztől való beszéd
kereszténynek közt is bolondság?

Bizony, hallgatni keserű,
hogy a bűnben elvesz az ember,
de hogyha nem lesz bűn a bűn,
nem kegyelem a kegyelem sem.

Jaj, ha az Ige nem elég
s intésének nincs fogaratja!
Jaj annak, kinek erejét
nem a KRISZTUS keresztje
adja!

Füle Lajos

Emlékezetes presbiterek

Vajon hányan ismerik ma e nevet Magyarországon? Vajon hány református található a Duna, Tisza, Szamos, Maros táján, vagy egyebütt a világon, akinek szíve forrósodik e név hallatán? Budapesten egy szerény kis utca ápolja emlékezetét. Pedig nem akárcsi volg gróf Mikó Imre! Ha csak arra utalunk, hogy a háromkötetes „Erdély Története” névmutatója 33 alkalommal utal rá, máris érzékeltettük jelentőségét. Mikó Imrét kortársai „Erdély Széchenyijé”-nek nevezték. Mikó Imre presbitertársunk volt, s majd negyven éven át az erdélyi reformátusság főkurátora. Éppen ezért legalább mi, a presbitertársak tartjuk hálás emlékezéssel számon. Amiben lehet, kövessük példáját!

1805. szeptember 4-én látta meg a napvilágot. A háromszéki Zabola szülötte. Világrajötte édesanyja életébe került. Apai nagyszülei nevelték. Unokájuk szellemi fejlődését látva, s a benne rejlő tehetséget idejében felismerve, nagy áldozatot hoztak érte. Otthagyták a családi ősi fészket, a zabolai kastélyt, s elköltöztek Marosújvárra. Annak érdekében tették ezt, hogy unokájuk a közeli nagyenyedi református kollégium növendéke lehessen. Az itt eltöltött 11 év alatt mindent megkapott, amit a református nevelés nyújtani tud. Ez pedig éppen elegendő volt ahhoz, hogy egész népe vezetőjévé válhassék.

Ahhoz is elegendő volt, hogy erős lélekkel viselje el az élet sok próbatételét. Az ő felesége is gyermekszülésben halt meg. Négy gyermeket ajándékozott férjének. Mire Mikó Imre megöregedett, már csak egy leánya volt életben. Talán ezért is gondoskodott egész Erdély ifjúságáról oly nagylelkűen. Amikor 1876. szeptember 16-án Isten elszólította őt e világból, temetésén 100 közület 2000 képviselője jelent meg. Kolozsvári otthonától a házsongárdi sírig vezető úton kétoldalt álló iskolásgyermek sorfala között vitte a gyászkocsi. Emberek tízezrei sírátták Erdély reménységét. Újságok feljegyezték, hogy többen kísérték utolsó útjá-

GRÓF MIKÓ IMRE (1805–1876)

ra, mint az ugyanazon évben elhunyt Deák Ferencet.

Amikor a nagyenyedi református kollégium, mint végzett jogászt útjára bocsátotta, nem pogácsát és krajcárt, hanem bibliai hitet és közeleti felelősséget helyezte társnyájába. Mikó Imre tudatosan és tervszerűen készült a köz szolgálatára. 32 éves korára erdélyi főkörmányszéki tanácsnok (Ez már miniszteri rang.) Tíz év múltán pedig erdélyi kincstárnok. Azaz az akkori erdélyi közelet második embere. Amde nem a hivatal adta neki a tekintélyt, hanem az ő személyisége ragyogta be a hivatalt. Amikor a szabadságharc során az agyagfalvi székely gyűlés – melyen 60 000 fegyveres jelent meg – elnökövé választotta, azzal fogadta el a megtisztelő megbízatást, hogy mindenáron el kell kerülni a polgárhátsorút magyarok, székelyek, szászok, románok között. A határozatokat személyesen vitte el Ferenc Józsefhez, aki azonban megtagadta azok átvételét. Sőt 10 hónapra internáltatta gróf Mikó Imrét. Az őt addig támogató osztrák körökben megbélyegzett lett. Viszont odahaza azzal gyanúsították, hogy ily módon akarta magát kivonni a szabadságharc eseményeiből.

Mivel 1860-ig nem léphetett a politika színterére, „kulturális és gazdasági téren követett el mindent, hogy Erdély halálközeli magyar társadalma életébe szellemet és élelenséget vigyen.” 1861-ben a császár a főkörmányszék elnökövé nevezi ki (Ez a legmagasabb erdélyi politikai pozíció.) Mikó Imre azonban rögtön lemond, mielőtt személyét az osztrák betolyás stabilizálására akarják felhasználni. A ki egyeztetést követően az Andrássy-kormány közmunka és közlekedési mi-

nisztere lett. Óriási horderejű döntése volt a Nagyvárad – Kolozsvár – Brassó vasútvonal megépítése. (Az osztrák hivatalosok a déli szász városokat akarták összekötni az Adriával.) Mikó Imre döntése a magyar települések virágzását hozta magával. (A vasútvonal 25 000 munkás közreműködésével 2 év alatt készült el!) Egyéb alapításai: 1844-ben Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület. (A korszerű ipar és mezőgazdaság megszervezése.) 1855-ben Kolozsvári Közlöny. (A hiteles és alapos köztájékoztatás érdekében.) 1859: Erdélyi Múzeum Egyesület. (Egyfajta tudományos és művészeti Akadémia.) Székely-Mikó kollégium Sepsiszentgyörgyön. 1871: Kolozsvári Tudományegyetem megalapítása. Mindeközben megmentette a kolozsvári magyar színházat, melynek két és fél évtizeden át felügyelője és legfőbb mecénása volt.

Említettük, hogy majd 40 éven át az erdélyi egyházkerület főkurátora. Úgyszintén a nagyenyedi és sepsiszentgyörgyi kollégiumok főgondnoka. Az előbbi kollégiumot, melyet a szabadságharc alatt felégettek, 50 000 köteles könyvtárával ajándékozta meg. Miniszteri és képviselői útszételtdíját egyháza szolgálatára ajánlotta fel éveken át. Ezzel példát adott sokaknak. Már közeledett élete vége, amikor aláírta a kolozsvári teológiai akadémia alapító okiratát. Minden téren „miniszter”, azaz „szolgálatvezető” volt. Szolgált Istent, egyházát, vergődő hazáját és népét. Temetését követően így ír az Erdélyi Protestáns Közlöny (1876. 38. sz.): „Az egyházkerületnek nem főgondnoka, hanem áldottatyja volt szívvel, lélekkel, szóval, eszékeléssel, bölcsességgel tanácsával, élő vallásos hitének és szeretetének magiszteri áldozatával.”

VASÁRNAP VOLT

amikor a templomból hazafelé mentem. Egész lényem izzott attól a gondolattól, amit a Tiszteletes mondott: „én helyettem”. Már, hogy Jézust én helyettem verték, köpték, feszítették keresztre. Mert magára vállalta az én bűneimet és helyettem szenvedte a büntetést. No, hát ez az, ami hatalmas megütközéssel borított el. Hiszen ismertem a húsvéti történetet eddig is, viszont azt, hogy nekem ehhez valami közöm lenne, sohasem gondoltam.

A Tiszteletes által mondottak alapján mindaz, ami Jézussal történt húsvétkor, én-miattam történt.

Azért jött Jézus a Földre, hogy az én bűneim büntetését magára vállalja? Elképesztő felfedezésként hatottak rám ezek a most már számomra is valóságnak tűnő mondatok.

Szinte megképzett előttem, ahogy ott áll Pilátus udvarában és rügják, korbácsolják... azt éreztem, hogy mindez mintha most történné, mintha én is ott lennék az udvarban és látnám azt a szerető szemű arcot, mely rám néz... Képzetelem én is Vele mentem a Golgotára... láttam, ahogy ráfektetik a keresztre és verik a szöveget... zokogtam. Kihalt utcán mentem, talán senki sem látott. Ilyet még nem éltem át!

Bűneim? Eddig nem éreztem őket! Most, meg talán azok a szegek... azok az én bűneim? Butaságot gondolok? Ez bor-

zalmas. Én nem tudtam, hogy ez a következménye annak, hogy lopok, csalog, hazudok.

A keresztet felállították és én ott voltam előtte. Az előtt a Jézus Krisztus előtt, akit én csak vallásom történeti alakjának ismertem. Akinnek mai valóságát sohasem éltem át. Akiről nem tudtam, hogy annyira szeret, hogy odateszi a kezét a szögek alá azért, hogy fizessen helyettem. Így én nem ismertem Őt! S most itt vagyok előtte. Undorító féregnek érzem magam az Ő elképesztő nagysága előtt.

Most kezdem érteni amit a Tiszteletes a Bibliából olvasott: „halottak voltatok bűneitek miatt”. Igen én az vagyok... vagy csak voltam? Most olyat érzek, mintha élet indulna bennem. Kezdem érteni: talán Benne van az élet.

Nem tudom magam sem, hogy hogyan, de ott éreztem magam a kereszti előtt és valami meleg boldogság, szerető vonzalom támadt bennem Felé. Neki mondtam: itt vagyok Jézus, fogadj el, a Tiéd szeretnék lenni örökre! Egy ének szövege jött elém... Neki mondtam azt is: „Új szövetséged elfogadom, magam egészen odaadom...”

Azon vettem észre magam, hogy szökellve futok az utcán, hogy örömkönnnyekkel locsolom az utca kövezetét.

N. N.

NEMÁN ÁLLT PILÁTUS UDVARÁBAN

1. Nemán állt Pi-lá-tus ud-va - rá-ban, Vá-dak ár-ja így hullott Re - a.

Meg-gyaláz - va, csúfos gúnyruhában, Os-torok-kal súj-tottak le Rá.

Meg-gyaláz - va, csúfos gúnyruhában, Os-to-rok-kal súj-tottak le Rá.

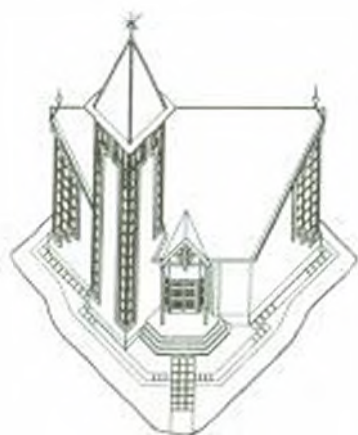
2. Vértől ázott szent fejét lehajtva, Fájó szívvel így viselte el, /:Azt, hogy ember Istenét gyalázza, Azt, hogy bűnét néki rója fel:/

3. Sebzett vállra kín fáját helyezték, Rászegezve ott függött a Szent, /:Szóltanul csak nézett a szemekbe, Megbocsájtva múltat és jelent:/

4. Keresztednél könnyes szemmel állok, Mért is bántlak én is, mint azok, /:Én sem értem, hisz szeretlek érzem, Irgalomért eléd borulok:/

Vándor Gyula

ÖRÜLÖK AZ ÉN SZÍVEMBEN...

A Reformátusok Lapjában már többször beszámoltunk arról, hogy a Dunántúl déli határszélén élő harcslak reformátusok templomát építik. A TV is bemutatta néhányszor a 4 éve folyó küzdelmes, fáradságos, de eredményes munkánk csodáját. Nem tudunk megilletődés nélkül, csak mélyen meghatódva beszélni, írni arról, ami velünk történt. Az ami lehetetlennek látszott, valósággá vált.

Megismétlődni véltük templomépítésiünk során a semmiből teremtésben, az ószövetségi üdvörtetésben megnyilvánuló hatalmas isteni szeretetet. Személyesen szólt hozzánk a Krónika I. 10. és 20. verséből a templomépítő Salamonhoz intézett biztatás: „... az Úr választott téged, hogy Néki szent házat építs: légy erős és készítsd meg azt... kezdj hozzá, semmit ne félj és ne rettegj; mert az Úr Isten, az én Istenem veled leszen, téged el nem hagy, tőled el sem távozik, míglen elvégzed az Úr háza szolgálatának minden művét.”

Éreztük a nagy „konstellációt”, ami 8 elszánt ember, sok számontartott és névtelen adakozó, kétékezi munkás, anyagi erő, pénz, lélekből esedezett imák és még fel sem sorolható tények, események halmazából állt elő és hozta el az idők teljességét templomépítésünk számára.

Mennyire együtt tudunk örülni, amikor a csillagot feltűzték a torony tetejére, hogy lestük aggodva a tavalyi korán leesett hó alatt megbúvó, cserpezetlen templomtetőt, hogy kétségbeestünk a nyári vihar okozta kár miatt!

Szorongva lestük a szentelés előtti napon gyülekező felhőket, álmatlanul hallgattuk az éjszakai szakadó esőt, de most is, mint anyyi sok esetben fölöslegesen bizonyult az emberi aggodás. Mire az imaházból – ahol hálát adtunk a régiekért – elérkezett a református csapat az új templomhoz, elállt az eső és még a nap is előbújt.

Szépén megépült templomunk előtt „mindenféle nemzet egybegyűlt”: Hollandiától Németországon át Erdélyig, hívők és kétkedők, reformátusok, katolikusok, evangélikusok, érdeklődők és együttérzők.

Dr. Márkus Mihály püspök úr megnyitotta az új templom kapuját, majd harangzúgás és éneklés közben tódult be a megszámlálhatatlan ember, és ülve, állva, ki ahogy éppen befért, hallgatta az Úr üzenetét: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és megterheltetek, és én megnyugosztalak titeket” (Máté 11,28).

Szívünkhöz szólt az iskolások éneke: „Istenünk, itt hozzuk Néked mindenünk...”, és hívott a Halleluja: „Ó, jöjjetek, örvendeztetek, Isten szeret!”

A püspök úr igehirdetése után Szabó Lajos esperes úr megnyitotta és levezette az ünnepi közgyűlést. Ennek során Tóth Béla és dr. Cseke István gondnokok ismertették a gyülekezet történetét, beszámoltak a templomépítésről, az anyagiakról is. A kifizetett költség 9 200 000,- Ft volt, az adományok, az Isten dicsőségére végzett munkák, a gyülekezet asszonyai által készített ételek felbecsült összege 6,5 millió Ft. Az építés közben a gyülekezet tagjai testvéri közösséggé váltak, sokan, ismeretlenek összeharagítottak. Ahogy épült a templom, nőttek a falak, úgy szaporodott a gyülekezeti tagok száma.

Ezután emléklapokat és érmekeket adtak át a különösen felelősségteljes és áldozatos munkát végző építkezőknek.

A jelenlevő vendég lelképásztorok egy-egy Igével és áldásos jókívánságaikkal köszöntötték az új templomot és az ünnepi gyülekezetet. Hozzájuk csatlakoztak a helybeli gyülekezetek lelkészei, a katolikus Horváth József esperes úr és Sikter János evangélikus lelkész úr. Az evangélikus, katolikus és református fiatalok énekműsorokkal kedveskedtek. Feigü Ferenc polgármester úr elismerését fejezte ki és jókívánságaival köszöntötte.

A külföldi (holland, német, erdélyi) testvérgyülekezetek küldöttei áldáskívánásaikat és együttérzésüket tolmácsolták, és átadták ajándékaikat: úrasztali terítőt Ippról, gyülekezetük életét és egyházi épületeik képeit.

Ima a XX. század végén... c. „Miatyánkkal” fejeződött be csodálatos ünnepélyünk: „Jöjjen el a Te országod... szerethessük egymást Jézus nevében!”

Ezután a gimnázium éttermében szeretetvendégségen örültünk egymásnak.

Mit lehetne írni befejezésnek? „Áldott Isten nagy kegyelme”, hogy megengedte értünk e napot, amit oly sokszor kétkedve, mégis reménykedve vártunk. Köszönünk mindent, az Úr szeretetének embereken keresztül megnyilvánuló áradását, a böics gondolatokat, a fáradhatatlan, dolgozó kezek munkáit, az adományokat, az imádságos együttérzést. Legyen az Úr áldása rajtunk és mindazokon, akik adtak, tettek ezért, a modern XX. századvégi csodáért.

Dr. Cseke István

A PRESBITERTÁRSAKNAK

Pál apostol írja az 1Tim 5,17-ben: „A jól forgoló Presbiter kettős tisztségre méltattassanak, először is Tenmagadat tisztán tartsd”, 22. vers: „Legyen testi-lelki tisztaságod! Légy példa! Legyen tiszta a szemed. Ne nézz meg, ne láss meg mindent, ne láss gonoszt!” – „Szemeim mindenkor az Úrra néznek” (Zsolt 25,15).

Vigyázz a gondolatodra, különösen ha egyedül vagy! Vigyázz a kezvedre, mi után nyúlsz már reggel. A Biblia-e az, vagy a pohár, a cigaretta, a rádió gombja? Mi az első, ha felkelsz? Mert olyan lesz a napod. „Keressétek először Isten országát és az Ő Igazságát!” (Máté 6,33). Vigyázz a lábadra, hol jársz! A keskeny úton, vagy a széles úton? „Mily szépek a hegyeken az örömmön-dónak a lábai, aki békeséget hirdet” (Ézs 52,7). Vigyázz egész valódra, hogy tudjad áldani az Urat egész bensőddel.

Drága Presbiter Testvérem! Aki elhivatál, aki esküt tettél, vállaltad a szolgálatot Isten és ember előtt; Légy példakép minden tekintetben! A rád bízott kincset őrizd meg a bennünk lakozó Szent Lélek által, hogy majd hallhasd egykor Urunk Jézus szavát: „Jertek én Atyámnak áldottai, örököljétek ez országot, amely számotokra készítettet!” Ha te anyagiakban is, lelkiekben is mindig adósna érzed magad Isten előtt, úgy élj e kettős tisztségben Isten szolgálatában, az egyház javára. Mert nem tudunk elég hálát adni a testi-lelki javakért, a kegyelemért, a kimondhatatlan ajándékért: az Úr Jézus Krisztusért.

Szolgálj hát az Úrnak teljes tetszésére, fáradhatatlanul minden időben, teljes szívvel, és jó lélekkel, mások üdvösségére.

Szabados Gyula
Noszvaj

A KULTÚRA NAPJA BODAJKON

Szép gondolat, hogy a Himnusz ad alkalmat a magyar kultúra megünneplésére.

Január 22-én Bodajkon is izgalommal készültünk a református templomba, hogy e nagyszerű kezdeményezésnek pártolói legyünk.

A zord idő ellenére megtelt a templom, szép számmal jöttek más településekről is, hogy részesei legyenek a színvonalas műsornak. Voltak, akik „csak” lélekben lehetek velünk, mert valamilyen akadály miatt nem tudtak eljönni.

Az ünnep helyi szervezői azok, akik a II. világháború alatt gyermekkorukat éltek, és látták hazajönni a háborúból vagy a fogságból apáikat, nagyapáikat.

Ünnep volt ez, és akkor is a Himnuszt énekelték, bizakodva tervezték a jövőt.

Az idősebbek emlékeznek 1948. március 15-re, a 100 éves évfordulóra, ahol tiszta vágyként harsogott az ének, a Himnusz.

Egy tavalyi újságból való ez a szép idézet: „Nemzeti imádságunk élte a maga külön életét, hol búvópatakként, hol harsónaként erősítve népünk hitét”.

Lelkipásztorunk, P. Tóthné Szakács Zita nagytiszteletű asszony betegsége miatt nem tudott velünk lenni, helyette Jákó János nagytiszteletű úr vezette a műsort. A bevezető után három diák szavalata hangzott el, köztük a Himnusz. Majd Ruprecht Ottó igazgató-tanár tartott előadást Kölesey életéről és a Himnusz születéséről. Bakonyi Kovács István író-tanár is elmondta gondolatait az ünneppel kapcsolatban. Két székesfehérvári előadóművész Bobory Zoltán és Cserta Gábor műsora tette még szebbé, színesebbé az ünnepet.

A felnőttek után ismét három kisdíák szavalata következett, majd elénekeltek a Himnuszt. Így zárult az irodalmi délután.

A versmondó diákok névsora: Beszedics Ildikó, Horváth Eszter, Rajos Zoltán,

Simon Judit, Simon Rita, Wulczinger Ádám.

Az ünnep ezzel még nem ért véget, mert a Nőszövetség tagjai a gyülekezeti házban szeretetvendégségen fogadták az egybegyűlteket.

Ebben az évben második alkalommal ünnepeltük meg Bodajkon a kultúra napját. Szeretnénk, ha ez a kezdeményezés hagyománnyá válna.

Kis falunkban nagyszerű emberek nevelkedtek, akik szívügyüknek tekintik a hagyományok őrzését, ápolását.

Ezért kérjük, hogy Ruprecht Ottó, Bakonyi Kovács István, Rajos Zoltán legyenek védnökei, továbbvivői e szép ünnepnek.

Köszönjük mindenkinek, akik nem sajnálták a fáradságot, és jelenlétükkel megtisztelték bennünket vagy eszelekedeteikkel hozzájárultak az ünnep sikeréhez.

Kovács Károly
gondnok

KÜLDJÖN EGY FOTÓT!

Örömmel közöljük Kedves Olvasóinkkal, hogy lapunk következő számában már fényképet is közölhetünk, az AMEKO Nyomda jóvoltából. Csak fekete-fehér fotókat tudunk nyomtatásban közzétenni! Kérjük, egy-egy jelesebb presbiteri találkozóról, templomról, szolgálatban példamutató férfi- vagy nőtestvérről küldjenek fényképet. Ha a szerzők cikkük mellé kis igazolványképet küldenek, ennek közlésére is mód van. Így legalább arról is jobban ismerjük, felismerjük egymást. Szíves segítségüket köszönjük.

A szerkesztőbizottság

Kérelem

A Külső-kelenföldi (Ildikó tér) gyülekezetben újra megindul a parókia építése. A jogi akadály elhárult. Amint az idő engedi, következik a falak felhúzója, a tetőzet és a belső munkálatok elkészítése. A közeli-távoli Testvérek anyagi támogatását kéri és köszönettel fogadják, amit az 501-000097-6 számú csekk-számlára lehet befizetni. Ez a támogatás a személyi jövedelemadóból leírható. Mindezt egyedül Istené a dicsőség!

Kalászosok

Az ő-ember nem a kereszt alá, hanem a keresztre való.
Ha Jézussal együtt megfeszítetté, te is diadallal kiálthatod:
Elvégeztetett!

* * *

Arra vagyunk elhíva, hogy otthon legyünk Istennél.

* * *

Ha Isten gyermeke ezt kérdi: Tud-e Isten segíteni?
– már az ajtó előtt az ördög.

Élő arcképek

„BÓDI BÁCSI” DEBRECENBŐL

Dr. Simon Boldizsár (Bódi bácsi) neve összeforrt Debrecen reformátusságának életével. A városban ha bárhol van evangélizációs alkalom, szeretetvendégség, ökumenikus összejövetel stb. ő mindig ott van, lehet hallani éneklését, hangos kristálytiszta hangzó imáját. 85 éves kora ellenére, még ma is több helyen szolgál, végzi az „Istentől kapott” megbízatását. A közelmúltban hallottam, hogy Bódi bácsi gyengélkedik, így a napokban meglátogattam. Túl volt a betegségén, és a kis kertjében tevékenykedett, behívott a szobába és beszélgettünk. Úgy irányítottam a beszéd fonalát, hogy az egész életéről átfogó képet kapjak. Nem kellett kérdezősködnöm, mert szép magyar kifejezőmódjával folyamatosan beszélt, így egy gazdag életút tárult elém, és most a kedves Olvasók elé is.

– Negyedik fiúgyermekként születtem, megmondom őszintén, hogy szüleim rám nem igen számítottak, hiszen anyám 40 éves volt, a bátyám után majdnem 10 évre születtem. Szüleim hitben élők voltak, mindennap olvastunk Bibliát, imádkoztunk. A gyermekkorban hallott és tanult igeversek még ma is a fülemben csengenek és emlékszem is rájuk. Minden vasárnap a család minden tagja ment templomba, de előtte imádkoztunk, hogy Isten áldja meg az istentiszteletet, adjon üzenetet a lelkészen keresztül nekünk is. Gyakran kellett lovainkat legeltetnem. Egyszer legeltetés közben nagyon megszemélt, és vizet kértem a közeli vasúti őrházban szolgálatot teljesítő bácsitól – akít ismertem. Szívesen adott vizet, de mondta, hogy tud olyan vizet, amelyik élő víz. Elővette a Bibliáját, és abból igeverseket olvasott fel és magyarázott. Nagy hatással volt rám, és attól kezdve gyakrabban legeltettem, és mindig felkerestem a kedves bácsit. Az igazi, illetve a végleges megtérésem és hitrejutásom Karácsony Sándor névéhez fűződik. Nagykállóban evangélizált – én akkor már gimnazista voltam – és az SDG-t jött megalakítani. Beszéde, szolgálata nagy hatással volt rám, csodálatos előadókészsége mindannyiunkat szinte lenyűgözött. Ekkor döntöttem az Úr mellett, és azóta is fogja a kezem, és én is az Ővét.

– Érettségi után a Debreceni Teológiai Akadémián egy évet elvégeztem, de a gazdasági válság családjunkat is tönkretette. Így nem tudtam tanulmányomat folytatni. Dolgoztam és közben tanultam, mint „mezei jogász”

végeztem a jogi egyetemet, ugyanis ezen a szakon volt csak lehetőség a munka mellett tanulni.

Természetesen a lelki életet sem hanyagoltam el, az SDG-ben, majd a KIE-ben rendszeresen végeztem munkát, illetve ahol csak lehetett szolgáltam.

– A II. világháborút nem úsztam meg, engem is behívtak katonának. Magammal vittem a Bibliámat, melyet mindennap olvastam, és erőt, bátortást adott nemcsak nekem, hanem gyakran másoknak is.

– Oroszországban történt, hogy egyik alkalommal egy faluban benyitottam egy imaházba. Üres volt, hangosan köszöntem, majd eljött egy idős ember, a lelkész. Keveset tudtam oroszul, de ő magyarázott, mutogatta a falon lévő írásokat (falimondásokat), én elővettem a Bibliámat, kikerestem az igéket, mutattam neki. Meghatódott, az imaszámolyra térdelt hangosan imádkozott, én is mellétérdeltem és magyarul imádkoztam. Közös lelkülettel álltunk fel, és úgy éreztük, hogy egyek vagyunk az Úrban... Valószínű baptista imaház volt a kis templom.

– A körülményekhez képest a fronton nem volt rossz dolgom (hadnagyi rendfokozatom volt), gazdasági tisztként (géhász) szolgáltam, így többször volt lehetőségem sok-sok emberen, katonatársamon segíteni az ínséges időben. Semmi sincs véletlenül az életünkben, és tudom, hogy azért kerültem kórházba néhány hónapra, hogy többet imádkozzam, másokat bátorítsak, mondjam a vigasztalás igéjét. Nem sebesültem meg, a vérhast kaptam meg, de hála az Úrnak meggyógyultam.

– A fronttal házódtunk vissza hazánkban keresztül Ausztriába értünk, és onnan a csodával határos módon sikerült hazakerülnöm, sok-sok viszontagságos utazás közepette. Volt úgy, hogy zsidókat szállító szerelvényen utaztam, amikor már az ország felszabadult.

– Hazaérkezésem után Debrecenben az 1. fokú Közigazgatásügyi Hatóságnál kaptam állást, ahol a peres ügyek jogi előkészítő munkáin dolgoztam. Majd a mezőgazdasági osztályra kerültem, mondhatom azt, hogy lejjebb-lejjebb, mivel a káderpolitika kezdett érvényesülni. Én pedig nem tagadtam, hogy hitben élő vagyok, templomba járok, sőt nem is kellett mondanom, hiszen mindent tudtak rólam...

– A háború után nagy ébredési időszak volt, amely Debrecenbe is eljutott. Öröm volt közösségbe, templomba járni, látni a boldog arcokat, a megtért embereket, a bizonyágtévő népet. A templomok zsúfoltak voltak, a Bethániában is élénk lelki élet volt, imaközösségek alakultak. Mondhatom azt, hogy az egyházon belül talán soha nem volt olyan nagy összetartás mint akkor.

– A Debreceni Nagyterdei Egyházközséghez tartozom, több mint fél évszázada, mondhatom azt, hogy a templom megépítése óta. A régi templomunkra gondolok, melyet 1973-ban át kellett adnunk az államnak, illetve a Kossuth Lajos Tudományegyetemnek. A presbitérium nagy harcot vívott ebben az ügyben, ugyanis arról volt szó, hogy beolvadunk más egyházközségbe, nem lesz templomunk. Harcunk eredményes volt, megépült a kis templom, amely főleg Éiás József ér-

deme, igaz, hogy öt annak idején „ezért” nyugdíjba küldték. Voltam az egyházközségnek gondnoka, főgondnoka, és folyamatosan – most is – presbitere.g visszatérek a munkahelyi körülményeimre. A városi tanácstól mennem kellett. De Isten jobbat készített számomra. Az ötvenes évek elején Debrecen egészségügyi intézményeit egyesítették. A kórházhoz került a gyermekmenhely, szülőotthon, a volt katonakórház, és a kórház könyvelője, majd főkönyvelője lettem. Szépen kialakult a kórházi szervezet, a kórház gazdasági élete. De az Ördög, a Gonosz mindig éber, akkor is az volt. Az ÁVO elvitt kihallgatásra, talán az mentett meg, hogy a debreceni iskolaszövetés missziójának voltam vezetője és a sikeres munkánkra, eredményeinkre felfigyeltek, elismerték azt. Ennek ellenére a munkahelyemet el kellett hagynom, a Baromfikelettel Állomásra kerültem, ahonnan 1970-ben mentem nyugdíjba.

Dr. Simon Boldizsár – Bódi bácsi – 70 év óta végzi áldásos munkáját. Felesége szintén hitben élő „hozzaálló” volt, aki már 8 éve elhunyt. Úgy mondta Bódi bácsi, hogy 8 éve két hónapja és 10 napja... A takaros kis családi ház ajtaja mindig nyitva volt – és van – mindenki számára. A mandzart szobáját számtalanszor adta oda annak, azoknak akiknek nagy szükségük volt rá. Sok fiatal, sok kezdő házaspár töltött ott 2-3 évet. Bódi bácsi írt, és ír, levelezik, saját versével köszönti az ifjú házaspárokat, az ünneplőket.

Ott áll a templomajtóban és fogadja a híveket, köszönti a vendégeket. Még ma is aktívan szolgál, imaórákat tart, a városi szociális otthonba bibliaórát vezet, a Bethánia alkalmain részt vesz, segít az iskolaszövetés missziójának. Ezeket a szolgáltatásokat ő úgy summázza: Istené a dicsőség.

Szeles Lajos

„KRISZTUS JÓ VITÉZE” Papp Vilmos könyve elé

Számos, már évek óta szolgáló presbiter hiányolta fájdalmasan a felkészülés lehetőségének hiányát. Mások – feleslegesen – lelkiismeretfurdalást éreztek azért, hogy bár szeretnék volna teljes szívvel Jézus Krisztus egyházát szolgálni, de senki nem mondta meg nekik, hogy mit, s hogyan végezzenek.

Ezen kíván segíteni a Presbiteri Szövetség új kezdeményezése. Szervezettebbé kívánja tenni a presbiterok képzését és továbbképzését. Megindul a Presbiteri Kiskönyvtár. Első kötete a „Légy köszikla” c. könyv szerzőjének, Papp Vilmosnak újabb írása, a „Krisztus jó vitéze”. Míg az előbbi – mely két kiadásban gyorsan terjedt – az egyházközség és a presbitérium hétköznapijából indult ki, addig ez az újabb mű a mai presbiteri szolgálat történelmi alapjait, formáit tárgyalja. Részben elvi fejtegetések, részben életképek formájában. Mit kell tanulnunk a presbiteri szolgálat történelméből? Mi az, amit folytatóknak kell? S mi az, amit magunknak kell kezdeményeznünk?

A mintegy másfél száz oldalas írás négy részre tagolódik. Az első rész címe: „Presbiter a Bibliában.” A második rész a magyar református egyház néhány jelentős presbiterét és azok szolgálatát mutatja be. A harmadik rész egyházunk néhány törvényét mutatja be. A negyedik rész néhány, mindig időszerű kérdést érint: Az építő presbiter; A presbiter és a nevelés; Ki a presbiter főnöke? stb.

Tény, hogy a bibliai időkől kezdve a presbiterok sokoldalúan felkészült és felkészített hívő emberek voltak.

Nem véletlen, hogy az apostol Krisztus jó vitézéről beszél. A gyülekezet vezető szolgálata vitézi tulajdonságokat és felkészültséget igényel. Mire valakiből vitéz lett, sokat kellett tanulnia, gyakorolnia és önmagát edzenie. Legyen a presbiter hitben izmos, reménységben állhatatos, Isten- és emberszeretettel felülmúlhatatlan. Ehhez kíván segítséget nyújtani a hamarosan megjelenő Ópresbiteri Kiskönyvtár újabb kiadványa.

- p - s

Húsvét

Nagypéntek után jött a húsvét,
A szent asszonyok a sirt keresték,
Hogy a Krisztusnak drága teste
Fűszerszámmal megkenhessék.

A sírhoz érve, óh mi rémület,
Elhengerítve találták a követ.
Benézve oda, újabb ámulat:
A sír üres! Elvitték az Urat?

Míg állnak kövült rémületben,
Két férfi áll ott fényes öltözetben,
Az asszonyok hallgatják a két beszélőt –
„Mért keresték a holtak közt az élő?”

Hát igaz, hogy feltámadt az Úr?
Az asszonyok szíveről a fájdalom lehull.
Lélekszakadva futnak, hogy vigyék
A tanítványoknak az angyal jó hírét.

Feltámadott az Úr, úgy ahogy ígérte.
Rothadást nem látott drága teste,
Bár meghalt szörnyű bűnünkért.
Feltámadott megigazulásunkért.

Pál Lászlóné

LÉGYEN DICSŐSÉG...

2. Itt van már Jézus hívei között,
/ Jertek mind, Ő népe: köszöntsétek
Őt! / Töltsön el a hála most minden-
ket, / Győzelmével szerzett nekünk
életet. / Légyen dicsőség mindenek el-
őtt / Néked, mert Te győztél a halál
fölött.

3. Nincs semmi kétség győzelmé-
felett, / Velünk az Úr Jézus, ki tovább
vezet. / Készen vár a hajlék, ha meg-
érkezünk, / Üdvösségben Ő lesz örök-
ké velünk. / Légyen dicsőség minde-
nek előtt / Néked, mert Te győztél a
halál fölött.

Nybergdort (1721-1792)
Ford. Tóth Péter

JEGYEZZÜK BE NAPTÁRUNKBA!

● **ÁPRILIS 29-30-án** a Budapest Sza-
badság téri templomban kerül sor arra az
IFJÚSÁGI KONFERENCIÁRA, melyen
a fiatalok presbiteri szolgálatának, illetve
az arra történő felkészítésnek a kérdéseit
is megvitatják a résztvevők. Várjuk az ér-
deklődőket!

● **JÚNIUS 9-11. között** kerül sor Kőlké-
den a DUNAMELLÉKI PRESBITERI ÉS
GONDNOKI KONFERENCIÁRA.

● **AUGUSZTUS 31. - SZEPTEMBER 3.**
között tartjuk a NEMZETKÖZI PRESBI-
TERI KONFERENCIÁT TAHIBAN.

A Magyar Református Presbiteri Szövetség pályázatot hirdet

olyan pályaművekre, amelyek
egy-egy gyülekezet utóbbi 50-75 évének történetét
dolgozzák fel.

A pályadíjak a következők:

I. díj: 20 000 Ft, II. díj: 10 000 Ft, III. díj: 5 000 Ft

A pályamű olyan munka lehet, mely – nyomtatásban még nem jelent meg – a szerző(k) önálló munkája, – a szerző(k) hozzájárulnak a pályamunka példányának elhelyezéséhez a Ráday Könyvtár állományában.

A pályázók a református gyülekezetek presbiteri és tagjai lehetnek. A pályázat A/4-es nagyságú lapokon, magyar nyelven, gépelve küldendő be a Presbiteri Szövetség címére (Budapest, IX. Ráday u. 28.). Terjedelme nem haladhatja meg a 200 gépelt oldalt. A pályázathoz csatolni kell a szerző(k) nyilatkozatát a fenti három követelmény teljesítéséről. A pályázaton való részvétel a pályázó(k) szerzői jogait nem érinti. A díjnyertes pályamunkák kiadása a szerzőkkel kötendő külön megállapodás alapján történik.

A pályázatok beküldésének végső határideje: **1995. december 31.** Lapunk Szerkesztőbizottsága indítványozza, hogy a pályaművek – tekintettel a modern nyomdatechnikai lehetőségekre – könyvformában, bekötve csak akkor vehetnek részt a pályázaton, ha megjelenésük ideje nem korábbi 1994-nél, s eddig nagyobb példányszámban nem kerültek publikálásra!

A „Presbiter” című lap a Magyar Református Presbiteri Szövetség hivatalos időszaki kiadványa. Megjelenik évente hat alkalommal. A szerkesztőbizottság tagjai: dr. Bodolay Géza, dr. Rivoók Zsigmond, Hegyi-Füstös István, Papp Vilmos, Vándor Gyula, Kövespataki László. Felelős szerkesztő: Békési Lajos. Felelős kiadó: Nagy Ferenc József. Szerkesztőség: Magyar Református Presbiteri Szövetség Irodája, 1092 Budapest, Ráday u. 28. Telefon: 218-0266.

A lap a fenti címen írásban vagy telefonon is megrendelhető. A egyéni előfizetési díj belföldre évi 210,- Ft, külföldre (a velünk határos országokból) 390,- Ft, Európa és a tengeren túl más országaihoz 570,- Ft. Az előfizetési díj átutalható bankszámlánkra: CYP 308-41664-9 „Magyar Református Presbiteri Szövetség”, Budapest; személyesen is befizethető Szövetségünk Irodájában. Lapunk fenntartását szolgáló adományait is köszönettel fogadjuk a fenti bankszámlára a Kárpát-medencei református gyülekezeti és presbitériumi nevében!

Készült az AMEKO Kft.
nyomdájában.
Felelős vezető: Kovács Gaborné
Egy példány ára: 35,- Ft.